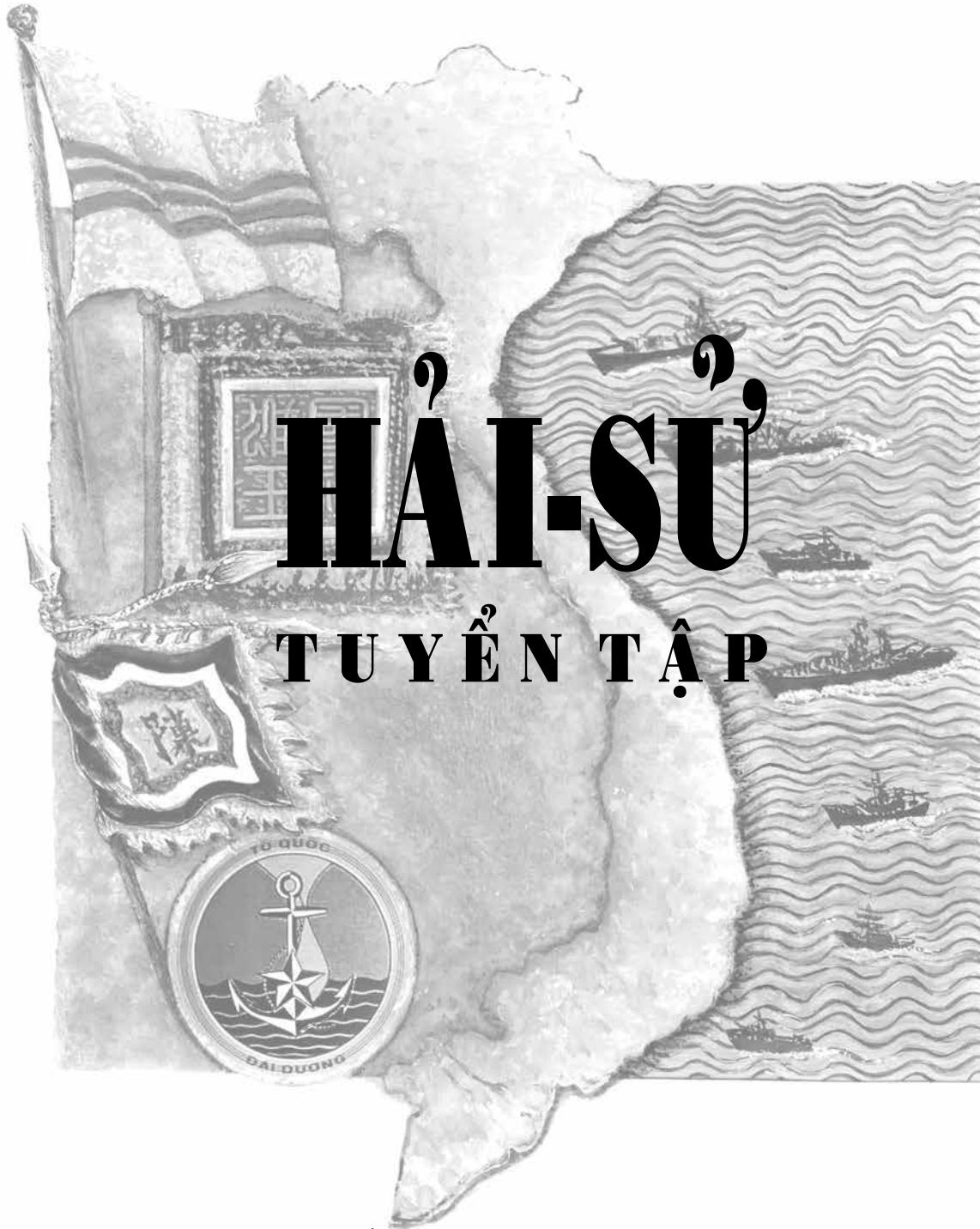

HẢI QUÂN VIỆT NAM

HẢI SỰ
TUYỂN TẬP

TỔNG HỘI HẢI QUÂN & HÀNG HẢI
Ấn hành 2004
bản điện tử 2018

Copyright© by the Federation of Associations of the Republic of Vietnam Navy and
Merchant Marine (ARVN and MM).
All Rights Reserved.

Electronic Edition 2018

Tuyển-Tập Hải-Sử được tái bản với hiệu-đính và nhiều tài-liệu bổ-túc (các trang 309-312, 321-370; tài liệu mới về Hải-Chiến Hoàng-Sa; và các trang 589-595: *Những tiết lộ thêm về chuyến di-tản của đoàn tàu*).

Tuyển Tập Hải-Quân

Cố-Vấn và Hỗ-Trợ :

Phó-Đô-Đốc Chung-tấn-Cang
Đề-Đốc Trần-văn-Chơn, Đề-Đốc Lâm-nguơn-Tánh
Phó-Đề-Đốc Đinh-mạnh-Hùng, Phó-Đề-Đốc Diệp-quang-Thủy
Phó-Đề-Đốc Vũ-đình-Dào, Phó-Đề-Đốc Hồ-văn-Kỳ-Thoại.

Duyệt lại và tu-chính bởi Hội-Đồng Hải-Sử :

Phó-Đề-Đốc Đặng-cao-Thăng, Chủ-Tịch
HQ Đại-Tá Nguyễn-ngọc-Quỳnh, Phụ-tá
và những thành viên: các cựu Hải-Quân Phan-văn-Cổn, Trần-chấn-Hải, Nguyễn-văn-Hiền,
Nguyễn-tiến-Ích, Phạm-mạnh-Khuê, Đặng-thanh-Long, Trần-kim-Ngọc, Trần-ngươn-Phiêu,
Vũ-hữu-San, Trần-trọng-An-Sơn, Phan-lạc-Tiếp.

* Cộng-tác :

Anh-Thi, Nguyễn-sỹ-Anh, Hoàng-đình-Báu, Trần-đỗ-Cẩm, Chung-tấn-Cang, Nguyễn-hữu-Chí, Trần-văn-Chơn, Phan-văn-Cổn, Đào-Dân, Đặng-Diệm, Lê-hữu-Dõng, Phạm-công-Dũng, Nguyễn-tấn-Đơn, Nguyễn-kim-Hương-Giang, Nguyễn-ngọc-Giang, Vương-văn-Hà, Phan-tú-Hải, Trần-chấn-Hải, Phạm-Hậu, Đinh-mạnh-Hùng, Nguyễn-mạnh-Hùng, Nguyễn-văn-Kha, Nguyễn-kim-Khánh, Trần-hữu-Khánh, Phạm-mạnh-Khuê, Lý-anh-Kiệt, Điệp-Mỹ-Linh, Nguyễn-đông-Mai, Nguyễn-văn-May, Lê-công-Mừng, Phạm-quốc-Nam, Hà-văn-Ngạc, Phan-hữu-Niệm, Trần-quán-Niệm, Lục-phương-Ninh, Nguyễn-khương-Ninh, Nguyễn-văn-Ôn, Trần-ngươn-Phiêu, Lê-Quán, Nguyễn-ngọc-Quỳnh, Nguyễn-đình-Sài, Vũ-hữu-San, Nguyễn-xuân-Sơn, Trần-văn-Tâm, Lâm-nguơn-Tánh, Nguyễn-văn-Tánh, Đặng-cao-Thăng, Nguyễn-quang-Thành, Lê-bá-Thông, Hồ-văn-Kỳ-Thoại, Nguyễn-văn-Thông, Bùi-hữu-Thư, Phan-lạc-Tiếp, Nguyễn-kim-Triệu, Phạm-thị-Bích-Vân, Người Phóng-Viên, Đoàn-quang-Vũ, và Tô-thùy-Yên.

* Kỹ-thuật:

Trình-bày: VănMôch, Trần-kim-Ngọc.

Minh họa: Các họa-sĩ Nguyễn-văn-Môch, Nguyễn-Thi và Nguyễn-ngọc-Tuấn.

Hình ảnh và tài-liệu: Lê-đình-An, Trần-đỗ-Cẩm, Lê-khắc-Chánh, Cổ-Tấn-Tinh-Châu, Hà-mạnh-Chí, Nguyễn-Hào-Cường, Hoàng-cơ-Định, Đỗ-Đức, Ngô-trung-Khiêm, Phạm-mạnh-Khuê, Đỗ-Kiếm, Nguyễn-văn-Kiệt, Ngô-khắc-Luân, Nguyễn-văn-May, Nguyễn-văn-Môch, Lê-văn-Ngàn, Nguyễn-đình-Nghị, Nguyễn-Ngữ, William D. Parson, Tạ-quốc-Quang, Trương-văn-Quang, Lý-thành-Quy, Robin I. Rielly, Vũ-hữu-San, Nguyễn-hoàng-Tầm, Hoàng-văn-Thụ, Bùi-hữu-Thư, Phạm-Trãi, Trần-Đại-Trung, Trương-quan-Võ, và Richard Ward.

Tranh Bìa và Design: Cổ-Tấn-Tinh-Châu, VănMôch

Ấn- loát và phát-hành: THT/THHQ/HH: Trần-trọng-An-Sơn.

Thủ-Quỹ: Nguyễn-văn-Hiền.

Phóng-vấn và sắp xếp mục-lục: Phan-lạc-Tiếp.

Mục-Lục

Danh-tánh những người cộng-tác	4	<i>Phần Hai</i>
Lời giới-thiệu bộ Hải-Sử Việt-Nam	7	
Quốc-kỳ Việt-Nam Cộng-Hòa	9	
Thánh-kỳ	10	HẢI-QUÂN TRONG NHIỆM-VỤ
Quân-kỳ	11	BẢO-VỆ LÃNH-HẢI 117
Hạm-Đội HQVN thao-diễn	13	HẢI-LỰC 119
Lời giới-thiệu Tuyển Tập Hải-Quân	17	Nhiệm-vụ bảo-vệ lãnh-hải 121
		HQVN trong giai đoạn Việt hóa chiến tranh 129
		HQ 4 đánh chìm tàu địch 135
		Chuyến Bắc tiến đầu tiên 141
		Hộ-Tống-Hạm Kỳ-Hòa ra Bắc 145
		Chuyến công-tác cuối cùng của HQ 09 149
		Chuyến hải-hành Côn-Sơn 155
		Trường-Sa Hành 163
		DUYÊN-LỰC 167
		Tâm-sự với HQ Đại-Tá Nguyễn-văn-Thông
		về Lực-Lượng Hải-Thuyền 169
		Ra vùng duyên-hải 175
		HQ Trung-Úy Nguyễn-đức-Bổng 187
		Nguyễn-ngọc-Thông
		và người con gái dấu mặt 199
		Hoa Biển 205
		Thiếp ra quan-ải 207
		Liên-Đoàn Đặc-Nhiệm “Hồ Biển” 213
		Duyên-Đoàn 35 ba lần đuổi giặc 225
		Vùng V Duyên-Hải trong những ngày tàn
		của cuộc chiến 229
NHỮNG BƯỚC ĐẦU TIÊN	19	
Bối-cảnh lịch-sử khi Hải-Quân Việt-Nam		
được hình thành	21	
Hưng-Đạo-Vương Trần-quốc-Tuấn	25	
Việc dựng tượng Thánh Tổ Hải-Quân	27	
Trung-Tâm Huấn-Luyện		
Hải-Quân Nha-Trang	33	
Huấn-luyện Hải-Quân	59	
Hải-quân Đại-Tá Lê-quang-Mỹ	65	
Phỏng-vấn Đề-Đốc Trần-Văn-Chơn	69	
Đào luyện Sĩ-Quan Đoàn-Viên	75	
Sử liệu Hải-Quân	77	
Quân-Y Hải-Quân	81	
Phó Đề-Đốc Đặng-Cao-Thăng	89	
Cuộc Bình Biển 1 tháng 11 năm 1963		
và cái chết của HQ Đại-Tá Hồ-Tấn-Quyền	95	
Trường Cao-Đẳng Hải-Chiến HQ Hoa-Kỳ	101	
Các khóa Sĩ-Quan Đặc-Biệt Nha-Trang	107	
Khóa Sĩ-Quan Hải-Quân Trần-Hưng-Đạo	113	

HẢI-CHIẾN HOÀNG-SA	241	Biệt-Động-Quân & Giang-Đoàn 22	487
Trận hải chiến lịch-sử Hoàng-Sa	243	Giang-Đoàn 22 Xung-Phong	489
Tuần-dương-hạm HQ 16 và trận hải-chiến Hoàng-Sa	263	Liên-đoàn 5 Tuần-Thám	495
Một vài uẩn-khúc trong trận Hoàng-Sa	279	HQ Thiếu-Tá Lê-Anh-Tuấn	507
Người về từ Hoàng-Sa	285	Một trận thư-hùng	513
Lần đào thoát ở Hoàng-Sa	289	Vết xác	519
Hành-quân Trần-hưng-Đạo 47	295	Tiến vào Tam-Giác-Sắt	541
Điều văn-tưởng nhớ Chiến-Sĩ Hoàng-Sa	371	Phó-Đè-Đốc Hoàng-cơ-Minh	549
Danh-sách Quân-Nhân HQ VNCH hy-sinh trận Hoàng-Sa	373		
NGƯỜI NHÁI	378		
Truyền tích Thánh tổ Người Nhái	379	NHỮNG NGÀY CUỐI CỦA CUỘC CHIẾN	559
Liên-Đoàn Người Nhái	381	Cuộc rút quân tại Đà-Nẵng	561
Trịnh-hòa-Hiệp, con hổ bỏ rừng	389	Một đời quân-ngũ và cuộc lui binh vẹn toàn	569
Một chuyến đổ bộ vào Thanh-Hóa	391	Lực-Lượng 99 và trận hỏa-công trên sông Vầm-Cỏ	575
		Những tiết-lộ thêm về chuyến di-chuyển	581
		Giờ thứ 25 của người lính biển	597
		Chuyến Hải-Hành Cuối Cùng của HQ 502	603
		Lễ Hạ-Kỳ trên biển Đông	605
		Một lời cảm ơn rất muộn	607
		Danh-sách các chiến-hạm di-tản	619
Phần Ba			
HẢI-QUÂN TRONG NHIỆM-VỤ BẢO-VỆ SÔNG NGÒI	395	Phần Năm	
Giang-Lực, những ngày tiên khởi	397	PHỤ-LỤC	623
Đoàn Giang-Vận	403	Tiến-trình dự-án Hải-Sử	625
Giang-Đoàn Tuần-Thám và Kinh Vĩnh-Tế	409	Soạn thảo Hải-Sử	629
Hành-quân sang Cam-Bốt tiếp cứu Việt-kiều	415	Huy-hiệu đơn-vị	638
U-Minh Hung-Hiểm	419	Sinh-hoạt Hải-Quân	643
Trận Ba-Rài	445	Phụ-bản	647
Giang-Đoàn 26 Xung-Phong	457	Chú-thích Hải-Sử	651
Liên Giang-Đoàn 25 và 29 Xung-Phong	477		

LỜI GIỚI-THIỆU

BỘ HẢI-SỬ

VIỆT-NAM

Hải-Quân Việt-Nam (HQVN) được thành-lập kể từ năm 1952 và hoạt-động cho đến đầu tháng 5 năm 1975. Trong 23 năm, HQVN đã luôn luôn cố-gắng làm tròn nhiệm-vụ bảo-vệ lãnh-hải, từ Bến-Hải tới biên-giới Việt-Miên, các hải-đảo Hoàng-Sa, Trường-Sa, Cù-lao Chàm, Côn-Sơn, Phú-Quốc, . . . cũng như hệ-thống sông ngòi chằng-chịt của miền Nam. Với sự đóng góp không ngừng bằng mồ-hôi, nước mắt và xương máu, các chiến-sĩ Hải-Quân đã đạt được nhiều thành-quả tốt đẹp. Quan-trọng nhất là ngăn-chặn việc xâm-nhập vũ-kí và đạn dược của cộng-sản Việt-Nam từ biển vào bờ, và bảo-vệ an-ninh cho các đoàn tàu trên sông chuyêん-chở nông sản và thủy sản từ lục-tỉnh về Sài-Gòn, và hàng-hóa nhập cảng hoặc sản-xuất tại Sài-Gòn về miền lục-tỉnh, bảo-dam cho nền kinh-tế của Việt-Nam Cộng-Hòa.

Hải-Quân Việt-Nam đã có truyền-thống anh-dũng từ ngàn xưa. Từ vua Ngô-Quyền với trận

Bạch-Đằng I đến Đại-Tướng Lý-thường-Kiệt đổ bộ lên bờ biển Quảng-Đông, từ Đức-Trần-hưng-Đạo với các trận Chương-Dương, Hàm-Tử, Vân-Đồn, Bạch-Đằng II, đến vua Quang-Trung đại phá đoàn chiến-thuyền Xiêm-La trong trận Rạch-Gầm, Xoài-Mút. Tuy nhiên tới thời Việt-Nam Cộng-Hòa, Hải-Quân mới phát-triển lớn, với quân-số 40.000, với hàng trăm chiến-hạm, hàng ngàn chiến-đĩnh, và phải chiến-đấu trong một cuộc phát-triển kéo dài gần một phần tư thế-kỷ. Thiết-tưởng tầm vóc và thành-tích chiến-đấu ấy đủ để biện-minh cho nhu-cầu có một bộ sử Hải-Quân. Mong rằng sau này, với hoàn-cảnh thuận-tiện hơn và phương-tiện đầy-đủ hơn, chúng ta sẽ có một bộ Hải-Sử Việt-Nam với khởi điểm từ khi có Hải-Quân lần đầu.

Bộ Hải-Sử gồm hai cuốn: Lược-Sử và Tuyển Tập.

1. Cuốn Lược-Sử, có tính-cách “Chính sử”, tóm lược tiến-trình thành-lập Hải-Quân Việt-Nam, sự phát-triển, tổ-chức và các hoạt-động chính của

Hải-Quân. Phần này có kèm theo nhiều hình-ảnh của các đơn-vị và nhân-viên.

2. Cuốn Tuyển Tập gồm nhiều bài viết dưới dạng hồi-ký, truyện ngắn, phỏng-vấn, bút ký... trình-bày đời sống của quân-nhân Hải-Quân tại các đơn-vị, các trận chiến cam-go, đầy hiểm-nguy, trên biển cả, duyên-hải cũng như sông ngòi, kể cả duyên-hải miền Bắc và các hải đảo như Hoàng-Sa, các công-tác Dân-Sự-Vụ, tiếp-cứu và giúp đỡ đồng-bào.

Cuốn Tuyển Tập được đặt trong Hải-Sử với mục-đích cung ứng những sử liệu “thô” với nhiều tình-tiết sống động và hiện thực mà cuốn Lược-Sử không thể bao gồm được hết, nhất là trong hoàn-cảnh thiêng nhán-lực và phương-tiện hiện nay. Hy-vọng rằng những sử liệu này sẽ được dùng để viết một bộ Hải-Sử toàn-bị hơn trong tương-lai.

Bộ sử này do quân-nhân Hải-Quân các cấp, thân-nhân và bạn bè của họ viết. Một số ít đã viết theo tài-liệu, nhưng đa-số, vì không có tài-liệu, phải viết theo trí nhớ của mình hoặc của bạn bè. Với khoảng thời-gian từ lúc xảy ra sự kiện cho tới nay, hơn một phần tư thế-kỷ, cộng với tuổi đời đã cao của người viết, nên dù cố-gắng cũng không thể tránh được những thiếu sót, sai lầm hoặc mâu-thuẫn với nhau. Ngoài ra, mặc dù đã dồn nhiều nỗ-lực trong việc biên-tập và duyệt lại các bài viết, Hội-Đồng Hải-Sử biết vẫn còn nhiều khuyết-điểm.

Chúng tôi kêu gọi sự thông cảm của quý vị độc-giả và mong đón nhận từ quý vị những lời phê-bình và những đề-nghị sửa đổi, bổ-túc cho những lần tái bản trong tương-lai. Xin chân-thành cảm-tạ quý vị.

Hội-Đồng Hải-Sử, cũng như toàn-thể quân-nhân Hải-Quân, mãi mãi ghi nhớ công ơn của các chiến-hữu đã hy-sinh mạng sống, hoặc một phần thân thể, hoặc đã chiến-dấu cận kề cái chết để bảo-vệ an-ninh và đời sống của đồng-bào. Chính các bạn đã “viết” nên Hải-Sử, chúng tôi chỉ là những người hân-hạnh được ghi chép lại những trang sử oai-hùng đó.

Hội-Đồng Hải-Sử ghi nhận sự đóng góp tích-cực của quân-nhân Hải-Quân các cấp, từ các vị Đô-Đốc tới các bạn Thủy-Thủ, các thân-nhân, bạn bè, các chiến-hữu thuộc các quân-binhh-chủng bạn và đồng-minh, trong việc cố-vấn, viết bài, cung-cấp tài-liệu, hình-ảnh, đóng góp ý-kiến và tài-chánh, cũng như biên-tập, minh họa, đánh máy, trình-bày, ấn-loát, phát-hành, . . . bộ Hải-Sử này. Xin quý vị và các bạn nhận ở đây lời cảm-tạ thành-thực của chúng tôi.

Hội-Đồng Hải-Sử
Ngày 1 tháng 8 năm 2003

QUỐC-KỲ VIỆT-NAM

THÁNH-KỲ HẢI-QUÂN VIỆT-NAM

QUÂN-KỲ HẢI-QUÂN VIỆT-NAM

HUY-HIỆU HẢI-QUÂN VIỆT-NAM

HƯNG-ĐẠO-VƯƠNG TRẦN-QUỐC-TUẤN
THÁNH TỔ HẢI-QUÂN VIỆT-NAM

HẠM-ĐỘI HẢI-QUÂN VIỆT-NAM THAO-DIỄN TRÊN SÔNG SÀI-GÒN

Ngày lễ Thành-Tổ Hải-Quân năm 1973

Tổng-Thống Nguyễn-văn-Thiệu và Đô-Đốc Tư Lệnh Hải-Quân duyệt binh

Commander Richard Ward, USN Retired

Commander Richard Ward, USN Retired

Khu-trục-hạm Trần-hưng-Đạo HQ 1

Tuần-dương-hạm Phạm-ngũ-Lão HQ 15

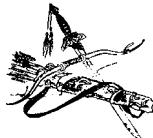

Trợ-chiến-dinh

Trực-võt-hạm 561

Commander Richard Ward, USN Retired

LỜI GIỚI-THIỆU

TUYỂN TẬP HẢI-QUÂN

Phó-Đè-Đốc
Đặng-cao-Thăng

Tuyển Tập Hải-Quân là một phần của Hải-Sử, gồm những bài viết dưới nhiều hình thức, như bút ký, phỏng-vấn, truyện ngắn ..., đa-số do những quân-nhân Hải-Quân viết, kể lại những kinh-nghiệm mà chính mình đã đóng góp, đã trải qua kể từ khi Hải-Quân Việt-Nam (HQVN) được thành-lập, cho đến ngày 7 tháng 5 năm 1975, là lúc đoàn tàu làm lễ hạ kỳ trên Biển Đông.

Vì thế quý vị sẽ tìm thấy ở đây những nét tổng-quát về chiến-lược bảo-vệ lãnh-hải, cũng như những tổ-chức lực-lượng trong sông để gìn-giữ đồng-bằng sông Cửu-Long, do các sĩ-quan cao cấp tiết-lộ, viết ra. Đồng thời qua những đóng góp của nhiều quân-nhân thuộc mọi cấp bậc, kể lại những cam-go, nguy-hiểm, những trận chiến kinh-hoàng trên những khúc sông oan-nghiệt; cùng những ngày dài buồn-bã, cực nhọc của những con tàu lầm

lũi tuần-dương săn đuổi tàu địch, trận hải-chiến lịch-sử Hoàng-Sa, và cả những lần những chiến-dĩnh của Hải-Quân miền Nam tấn công ra Bắc.

Ngoài những hoạt-động thuần-túy quân-sự, Hải-Quân Việt-Nam còn được biết đến qua các công-tác Dân-Sự-Vụ, như hành-quân tiếp cứu đồng-bào bị cáp-duồn bên Căm-Bốt; hỗ-trợ, chuyên-chở đồng-bào và các đơn-vị bạn trong cuộc di-tản từ Miền Trung. Và khi Việt-Nam Cộng-Hòa sụp đổ, Hải-Quân Việt-Nam ra đi rất có trật-tự, đem theo và trợ giúp hàng trăm ngàn đồng-bào bỏ nước ra đi. Có thể nói, nơi nào có sông nước, có Hải-Quân, ở đó có sự bảo-vệ, hỗ-trợ rất hữu-hiệu của những người lính biển.

Do đó Tuyển Tập Hải-Quân là những mẩu chuyện thật, những người thật, việc thật được gom-góp lại nhằm mục-đích để cho thế-hệ sau, cũng như cho những ai muốn tìm hiểu về Hải-Quân, một quân-chủng của Quân-Lực Việt-Nam Cộng-Hòa,

đã đóng góp như thế nào trong cuộc chiến, suốt hơn hai mươi năm chống lại cuộc xâm-lăng đến từ Miền Bắc. Tuyển Tập này cũng có mục-đích bổ-túc những thiếu sót, sai lầm, vô-tinh hay cố-ý trong các tài-liệu của Đồng-Minh, nhất là trước những khoác-lác vô lối của đối phương là Hà-Nội.

Trong đổ-nát và chia-lìa, những sự-việc đã bị vùi-lấp bởi thời-gian, tìm được người trong cuộc đã là khó, cùng nhau nhớ-lại được để viết ra lại càng khó-khăn gấp bội. Vì thế, dù cố-gắng hết sức, Tuyển Tập này không phải là tất cả những hoạt-động của Hải-Quân Việt-Nam, mà đây chỉ là những dữ-kiện tượng-trưng, tiêu-biểu cho hơn hai mươi năm hoạt-động của Quân-Chủng này. Cũng vì thế, chắc-chắn Tuyển Tập không tránh

được những trùng-dụng, sai-sót. Song dù thế nào, với tư-cách là Chủ-Tịch Hội-Đồng Hải-Sử, chúng tôi rất vui mừng được hân-hạnh giới-thiệu Tuyển Tập này trước công-luận, và không quên đa-tạ các chiến-hữu, những cây-bút Hải-Quân xa-gần và bằng-hữu bốn phương đã gop-công, gop-sức, vượt mọi khó-khăn, bền-bỉ trong nhiều năm trời để hoàn-thành Tuyển Tập này.

Trân-trọng,

Đặng-cao-Thăng.

Cựu Phó-Đề-Đốc

Hải-Quân Việt-Nam

Nam California, Hoa-Kỳ, cuối năm 2002.